

افغانستان: بدرفتاری نیروهای امریکایی

لت و کوب در توقیف، فقدان طرز العمل حقوقی

(نیویارک ۸ مارچ ۲۰۰۴) - سازمان دیده بان حقوق بشر در گزارش جدیدی که امروز به نشر سپرده می‌گردد که نیروهای امریکایی که در افغانستان مشغول عملیات هستند افراد غیر نظامی را خود سرانه توقیف کرده، با افرادی که در جنگ شرکت ندارند هنگام دستگیری شدت عمل بیش از حد بکار می‌گیرند و با بازداشت شدگان بدرفتاری می‌نمایند.

سازمان دیده بان حقوق بشر نتیجه گیری می‌کند که سیستم توقیف ها و دستگیری ها تحت اداره ایالات متحده در افغانستان بیرون از چهار چوب قانون عمل می‌کند. ایالات متحده تأسیسات جداگانه بازداشت و توقیف در پایگاه های نظامی بگرام، کندهار، جلال آباد و اسعدآباد دارد.

بزرگ آدمز مدیر اجرایی بخش آسیایی سازمان دیده بان حقوق بشر اظهار داشت که ایالات متحده در ارتباط طرز العمل های بازداشت و توقیف در افغانستان سر مشق وحشتناکی بجا می‌گذارد. افراد غیر نظامی بدون محاکمه، بدون دسترسی به وکیل قانونی، بدون امکانات بازدید با خانواده های خود و بدون موجودیت هیچگونه حمایت از حقوق اساسی شان در نوعی سیاهچال قانونی بسر می‌برند.

گزارش ۵۹ صفحه‌ای ارائه شده تحت عنوان "آزادی پایدار: بدرفتاری های نیروهای ایالات متحده در افغانستان مبتنی بر پژوهش هایی است که در سال ۲۰۰۳ و اوتال سال ۲۰۰۴ توسط دیده بان حقوق بشر در افغانستان و پاکستان روی دست گرفته شد. دیده بان حقوق بشر وقایعی را مستند ساخته است که در طی آنها نیروهای ایالات متحده در جریان عملیات دستگیری افراد غیر نظامی در مناطق عاری از برخورد و ستیزه، یعنی در حالاتی که می‌بایست معیار ها و تاکتیک های قانونی مورد اجرا قرار می‌گرفت، به تاکتیک های نظامی بشمول بکار گیری بی موجب قوه مرگبار دست یازیده اند. نیروهای افغانی که یکجا با نیروهای ایالات متحده برای چنین فعالیت ها سوق گردیده اند نیز در هنگام عملیات تلاشی و توقیف با افراد بدرفتاری کرده و خانه ها را مورد چپاول قرار داده اند.

گزارش به جزئیات بدرفتاری در تأسیسات توقیف و بازداشت ایالات متحده می‌پردازد. بازداشت شدگان آزاد شده گفته اند که نیروهای ایالات متحده آنها را مورد دلت و کوب شدید قرار داده، بر آنها آب سرد ریخته و معروض هوای یخبندان ساخته اند. عده زیادی از آنها بزرگ بیدار نگهداشته شده یا مجبور ساخته شده اند برای مدت های طولانی در وضعیت های در داور بایستند یا خم شده باقی بمانند.

آدمز اظهار داشت که مدارک مؤثقی موجودند مبنی بر اینکه افراد ایالات متحده مقابل بازداشت شدگان مرتکب اعمالی شده اند که شکنجه یا رفتار ستمگرانه، غیر انسانی یا ذلیل سازنده تلقی شده می‌توانند.

گزارش همچنین دستگیری های مکرر خود سرانه را شرح می‌دهد که ظاهراً به اثر کسب اطلاعات ناقص یا اشتباه آمیز صورت گرفته اند، و نیز از وقایعی بحث می‌کند که در آنها افراد غیر نظامی بشمول دکانداران، دهقانان و غریب کاران در حالت تجرید و قطع ارتباط با همه بصورت بی سرنوشت نگهداشته شده اند.

سازمان دیده بان حقوق بشر می‌گوید که اکثر تخلفات مستند ساخته شده در حالات غیر جنگی گزارش شده اند و تأکید می‌کند که اکثر بد رفتاری ها، بخصوص دستگیری های خود سرانه و زشت رفتاری در برابر بازداشت شدگان، حتی در شرایط جنگی نیز غیر موجه و ناجایز اند.

سازمان دیده بان حقوق بشر می‌گوید که طالبان و دیگر نیروهای ضد امریکایی که در افغانستان فعالیت دارند خود نیز از طریق راه اندازی حملات مسلحانه و اختطاف ها علیه افراد غیر نظامی و کارمندان سازمانهای کمک بشری از قوانین بشر خواهانه بین المللی خلاف ورزی نموده اند، لکن دیده بان حقوق بشر خاطر نشان می‌سازد که بر اساس قوانین بین المللی چنین تخلفات نمی‌توانند بهانه و موجهی تخلفات ایالات متحده امریکا تلقی گردند.

آدمز گفت: "طالبان و سایر گروه های شورشی افراد ملکی و کارمندان سازمانهای کمک بشر خواهانه را به نحو ناجائز هدف قرار می‌دهند، لکن ارتکاب بدرفتاری توسط یکی از جوانب منازعه توجه گرو تجویز کننده ارتکاب بدرفتاری توسط جانب دیگر بوده نمی‌تواند. این یکی از اصول اساسی قوانین جنگ است."

ایالات متحده تاکنون به پرسش ها در ارتباط طرز العمل آن کشور در دستگیری ها و توقیف ها به نحو قناعت بخش پاسخ نداده است. سازمان دیده بان حقوق بشر بصورت خاص قضیه سه تن بازداشت شده ایرام طرح نموده است که دو تن آنها در پایگاه هوایی بگرام در شمال کابل در دسمبر ۲۰۰۲ و یک تن در پایگاه هوایی اسعدآباد در شرق افغانستان در ماه جون ۲۰۰۳ در هنگام بازداشت توسط نیروهای ایالات متحده جان داده اند. مرگ دو تن اول توسط پتولوژیست (آسیب شناس) نظامی ایالات متحده که بالای اجساد آنها اتوپسی (کالبد

شگافی) انجام داد قتل خوانده شد. مامورین ایالات متحده تاکنون نتوانسته اند بگویند بالای این سه تن چه آمد؟

آدمز گفت: "باید به چنین سکوت و عدم همکاری پایان داده شود. ایالات متحده مکلفیت دارد تا ادعاهایی را که صورت می گیرد تحقیق کرده کسانی را که قانون را زیر پا می کنند مورد پیگرد قرار دهد. تاکنون هیچگونه نشانه ای وجود ندارد که تحقیق و بازجویی جدی درین زمینه روی دست گرفته شده باشد."

سازمان دیده بان حقوق بشر می گوید که با عدم اقدام درین زمینه ایالات متحده امریکا معیارهای بین المللی را در معرض فرسایش قرار داده است.

آدمز اظهار داشت: "حکومت های ستمگر در سراسر جهان اکنون می توانند با انگشت به نیروهای ایالات متحده در افغانستان اشاره کنند و بگویند - اگر آنها حقوق بشر را پامال کردند و کسی چیزی نگفت - ما را چرا کسی چیزی بگوید؟"

رئیس جمهور جورج بوش و اراکین اداره اش در جون ۲۰۰۳ اظهار داشتند که ایالات متحده امریکا اشخاص بازداشت شده ایراکه در توقیف ایالات متحده قرار داشته باشند مورد شکنجه و بد رفتاری قرار نمی دهد، اما ایالات متحده امریکا جز به کمیته بین المللی صنیب سرخ که دریافت های خود را آشکار نمی سازد، تاکنون به مشاهده مستقل اجازه نداده است به تأسیسات توقیف و بازداشت آن کشور در افغانستان راه یابند. سازمان دیده بان حقوق بشر خاطر نشان می سازد که برخی از بد رفتاری های مستند ساخته شده در گزارش بعد از اظهارات رئیس جمهور بوش صورت گرفته اند.

گزارش شامل توصیه های آتی به ایالات متحده امریکامی باشد:

- ادعاهای بد رفتاری در تأسیسات توقیف و بازداشت در افغانستان را مورد تحقیق قرار داده و به عامه مردم گزارش دهد.
- به کارمندان نظامی و اطلاعاتی هدایت دهد تا همه تدابیر لازم را جهت جلوگیری یا توقف بد رفتاری توسط نیروهای افغانی که به همراهی یا تحت فرماندهی نیروهای ایالات متحده سوق شده باشند اتخاذ کنند.
- در توأمیت با حکومت افغانستان سیستم حقوقی محاکم را ایجاد کند تا رسیدگی به دوسیه های بازداشت شدگان در افغانستان - چه نظامی و چه غیر نظامی - را مطابق به موازین و معیارات قابل تطبیق کنوانسیون ژنیف و قوانین حقوق بشری تأمین و تضمین نماید.
- به خانواده های توقیف شدگان و آنانیکه خدمات حقوقی به چنین اشخاص پیشکش می کنند اجازه دهد تا از بازداشت شدگان باز دید کنند.
- شیوه های دستگیری و قواعد موجوده درگیری برای کارمندان نظامی و اطلاعاتی ایالات متحده در افغانستان را مورد ارزیابی مجدد و تصحیح قرار دهد تا تطبیق شیوه های قانونی در حین دستگیری افراد غیر نظامی در حالات غیر جنگی تأمین و تضمین گردد.
- گزارش همچنین از حامد کرزی رئیس جمهور افغانستان و حکومت افغانستان می خواهد تا ایالات متحده را بر آن دارد تا سیستم توقیف و بازجویی آن کشور در افغانستان را در تطابق با قوانین بین المللی قرار دهد و به فرماندهان افغانی امر کند تا به بد رفتاری هنگام عملیات نظامی خاتمه داده و تلاش کنند از آن جلوگیری نمایند.

"آزادی پایدار: بد رفتاری های نیروهای ایالات متحده در افغانستان بزبان انگلیسی در طی مدت محرمانه درین نشانی دستیاب شده می تواند: <http://docs.hrw.org/embargo/afghanistan0304>

username: enduring

password: freedom

بعد از اشاعه گزارش درین نشانی بزبان انگلیسی دستیاب می گردد: <http://hrw.org/reports/2004/afghanistan0304/>